Hunat Ilihimajatit Mikhaanun
Higaaqlukkut Pidjutaujut

# MALIGAHAT AULARUTINIRMUN UQAQATIGIINGNIRMUN INULRAMIRNUN



NUQUITS.CA
1·866·368·7848

Nunavut

# QILAMIK KANGIQHIDJUTIT

Inulramiit ublumi aktuqhimajut higaaqlungnun nutarautilutik. Tuhaablutik ilanamingnin, ilamingnin, tuhaqtidjutini, nunallaamiluuniin.

Ilihimaniq ikitunik pidjutaujunik mikhaanun higaaqluit inulramiillu ikajuutauniaqtut upalungaijainirmun humi apirhuutit apirhuutauliqqata uvaluuniin uqautigijajut akhuurutauliqqata. Hunat ilihimajakhatit:




**23% inulramiit (16min hamunga 19mun) uqaqtut atungnirmik higaaqlungnik atauhirmik kingulirni tualut 12 tatqirhiutit. Itqungniaqtaujuq tamna atauhiq 1 siksinin 6 inulramiit kitut atuqtut aangajaarnaqtunik pidjutiqarniaqtut higaaqlungnik tungnirmun ajuqhautinik. Piqangituq ihuaqpiaqtumik uqautiginirmun taimaali tamaita nutaqqat aalangangmata, kihimi nakuutqiaq uqautigijaami mikhaanun higaaqluit hivuani aktuqtinagit uvaluuniin akhuuhajautinagit.**

Uqautiginiq inulramirnun mikhaanun higaaqlungnik ajungnarniaqtuq, kihimi iharianaqtuq inmi inuuhiinun inuuhiqattiarutainunlu. Una maligahaq tunihijuq ikajuutikhanik angajuqaanun munaqhijununlu qanuqtut angmaumajumik iquhimaitumik uqautiginirmun ikajuutikhainun inulramiit inuuhiriktumik uvalu pilugit kangiqhidjutiqaqtut pijakhat.

## Huuq inulramiit atuqpakpat aangajaarnaqtunik?

Inulramiit atuqtut higaaqlungnik amigaitukkut qanuriniitigut:

- **Ihuaqhijuumiriangani uvaluuniin hakugikhijuumiqlugu idjuhiqtik:** “Alianaqtuq.”
- **Inungmiujaami:** “Ikajuutigijara quviahungnirmun quviahuqatigiiktuni.”

- **Ikajuutaungmat ihumaalungnirmun:** “Ikajuutigijara puiguriangini ajuqhautitka.”
- **Angiklijuumiriangini inmi ihumagijatik:** “Ikajuutigijara kangiqhijaami hunanik aalangajukkut.”
- **Ilaujaamni:** “Avaliingaqnaitumik.”
- **Ajungnairiangani atuqtatka:** “Atuqtara tuninguhuliraangama.”

## HUNAUVA HIGAAQLUK?

higaaqluit taijaujut imaa marijuana, pot, unaluuniin higaaqluk. Higaaqluit higaaqtaujut, hiluqtaujut, nirijaujuluuniin. Aalakiiktut qanuriniit imaatun:



**Paniupajuq nauttiaq:**
Higadjihimajut, paipakkut, hiluqtautiluuniin.



**Nirijaaqtut:**
Nipit niuqagahalluuniin.



**Uqhuit:**
Urhuit, puplat uqhuit, hiluqtautit.



**Nanuutit:**
Nanuutit nanuqtaujut uviningmun.

### Havautigijaujut higaaqluit

Una pitqujaujuq daaktimin, ataani inmi maligahatigut, ikajuutikhat munarijaangini kitut inuuhirmun qanurinirnun humi ihuarnikkut.

**Inulramiit inuit atuqtait higaaqluit aalakiikkut qanuriniitigut:**

**Ilangi ihumaliuqtut atungnirmun higaaqlungmik aliahugiamingni ilanatiklu, iliturijumanikkut, uvaluuniin tuninguiriamingni.**

**Ilangit inulramiit akhuuhajaublutik uuktungnirmun, uvaluuniin ihumaliuqhutik atungnirmun pidjutigijaangini ihumaaluutinun uvaluuniin ihumaalungnirmun.**

# QANUQTUT HIGAAQLUNGNIQ ATUNGNIQ HULAQUTAUVA INUUHIINUN INULRAMIIT?

**Atungniq higaaqlungmik nutaraubluni angiklijuumirutijuq inuuhirmun qajangnautinik, uumungaluaq qaritarmun. Qaritaq pivalliahimaaqtuq tikitinagu ukiuq 25. Qilaminuaq higaaqlulirumi, anginirhanguqtuq qajangnautit atungnirmun ihuangitunik hulaqutinik.**



## NAITTUMIK-KIKLIQAQTUT HULAQUTIT HIGAAQLUNGMIK ATUNGNIRMUN:



### Itqaumanirmun

Higaaqluktungniq aalanguutiniaqtut ilanganun qaritaqpit tapkua ikajuutaujut ihumaliunirmun itqaumanirmunlu hunanik.

### Iliharnirmun turaanganirmunlu

Higaaqlungniq ajungnautiqarniaqtut ilinirmun, turaanganirmunlu, ihumattiarnirmunlu.





### Idjuhirmun mihingnautinunlu

Higaaqluktungniq pidjutiqaqtuq inulramirnun unaguirutigivaktait, kihimi migihimaliqnirmunlu qilamiunirmun, irhinirmun, naluqhaliqnirmun, irhinirmunlu.

## HIVITUJUMIK-KIKLIQAQTUQ HULAQUTINUN HIGAAQLUNGMIK ATUNGNIRMUN:



### Uumanmun puvangnunlu

Higaaqluit higaat iluaniituqaqtut hivuuranaqtunik hunanik tapkua hulaqutiginiaqtatit uumatingnun puvangnunlu, pidjutiqaqtut ingatarnirmun qalaktungnirmun, haqataarnirmun, anirniqlu naikliluni.

### Ihumamun inuuhirmun

Atungniq higaaqlungmik, ukualuat anginirharmik piqaqtut haffuminga THCmik, angiklijuumirutijuq ihumaalungnirmun, ingumanirmun, tautungnirmunlu, mihingnautinun, tuhaanirmunlu hunanik tapkua tahamaniingitut (ihumaklirniq).





### Ipiralainirmun

Aturaanginarniq higaaqlungmik pidjutiqaqtuq ipiralainirmun. Qakugunguqqat, migimaniliqlutit munarilainirmun atungnirit piumainarnirmun higaaqlungmik mihigijaami hulaqutainik.

**Nakuutqiaq nutaqiuqluni ukiuqaliqnirmun 25mik aturiami higaaqlungnik. Qakugunguqqat kinali atulirumi, mikhijuumiqtuq inuuhirmun qajangnautinun pivalliajumun qaritarmun.**

**25+**

# QANUQTUT UQAUTIGINIAQIUK AANGAJAARNAQTUNIK INULRAMIRNUN?

**Uqautigiliqqat inulramirnun mikhaanun higaaqluit, turaangalugit inuuhiinun tikinahuarutainunlu. Iquhimaitumik, atuqpiarnikkut uqautiginiq ikajuutaujuq atalirnirmun kangiqhidjutinun. Ilihimattiaqtut ilihimangitavut!**



# UKPIRIJANIKKUT INIRNIQ

**Uqautigiliqtinagu, itaumalugit:**

- Huuq uqautigijumavigu una inulramirnun? Hunat tikinahuarutit?
- Hunat ukpirijatka mikhaanun higaaqluit, humilu tapkua ukpirijaujut pihimavat?
- Upalungaiqqik naalaklunga uqaluaqhimaitumik?
- Una pidjutigiliqqigu ihumaliurutikkut, iliturijumanikkuluuniin pittiarnikkullu?

# IMAATUN PINAHUARLUTIN:

- Pittiarnikkut iquhimaitumik, pihimaluni angmaumajumik ihuma uumallu.
- Naalattiaqluni, uqainaqhimaitumik.
- Angmaumajumik tuhaanikkut hunanik ihuarilimaitarik.
- Tuhaajumaluni ajungnaqtunik itquumajunik.

# UQAUTIGILINIQ

**Atuqhimaaqlugu Inuit Inuudjuhiini Aturniqaqtut ‘Tunnganarniq’, angmaumajmik, tungahuktitinikkut, ilauqatigiingnikkullu; unalu ‘Inuuqatigiitsiarniq’, pittiarniq aalanun, ilauqatigiingnikkut munarittiaqlugillu inuit. Imaalu, ataani upautidjutit ikajuutauniaqtut aularutinirmun uvalu maligahanunlu uqautigilirnirmun.**

#1

## Inikhaliuqlutit Qajangnailrumik

Quklukhimahuiqlutit, qilamiungilutit, ihumaliuqhimaitumiku. Uqaqlutit humi inuilrumi niamngiraarnarnirmi. Kanguhaaqhimaitumik ihuaringinirmiklu uqauhiq una qanitukkut uqaqatigiingniungman.

#2

## Aularutilugu Inmi Nunaqjuamikkut

Apirilugit mikhaanun iliharviit, ilanait, tikinahuarutait. Tautuktitilutit iiturijumanirmik, unainaungituq higaaqlungnik atungnirinun.

#3

## Talvaniilutit Ihumattiarnikkullu

Nipaiqtilugit uvaluuniin nuulutit ulapiqiniilrumun. Naalattiaqlutit, turaangalutit inmi tainiinun hulidjutainunlu.

#4

## Atuqlutit Inulramiqtut-Ilanariingnikkut Uqauhikkut

Pihuiqlugit irhinaqtut qajangnautit. Uqaqlutit qaitquinikkut akhuuqhadjutiginiaqtaitigut upautinirmun.

#5

## Apirhilutit apirhuutinik imaitunik:

“Hunanik tuhaavit mikhaanun higaaqluit?”

“Qanuqtut ihumagivigit? Qanuqtut ilanatit ihumagivait?”

“Tautukpakpit inungnik atuqtunik iliharvingni nunallaamiluuniin?”

“Hunat ihumagivigit ilangit ikajuutit qajangnautiluuniin?



#6

### Ikajuqlugit Inmikuurutait

Ilihimapkaqlugit naamaktuq iliturijumaniq. Tikinahuarutaa munarijaangani kihimi hivuliqhuqlugu.

#7

### Naalaluaqlutit Uqaluaqhimaitumik

Hivuliqhuqtilugit uqautiginirmun. Apiqhilutit ihuaqtunik apirhuutinik. Itqaumalugit hunat tuhaajatit pijaangini tapkua kangiqhijatit.

#8

### Iquhimaitumik Tautungnarnikkullu

Naunaijattiaqhimajumik mikhaanun huuq una uqautigijat. Pittiaqnikkut aalaugaluaqtilugu ihumagijat.

#9

### Akhuurutigilugu Akhut Ihumaliurutit

Imaa uqaqhimaitumik, “Taimailiuruiqlutit,” uuktuqlutit, “Hunat ihumagivigit qanuriliniaqtut...?”

#10

### Pittiaqlugit Kiklingit

Uqarumangitkuvit, angmaumalugu uqagahat uvatiagu.

# IKAJUUTAUJUT APIRHUUTIT APIRIJAKHAT



1. “ Uuktuqhimavin higaaqlungnik hivuani? Qanuritutut itpa? ”

2. “ Qanuqtut ilihimaviuk hakugingnia? ”

3. “ Hunat qanuriniit inulramiit ukiuqatigijatit atuqtut? ”

4. “ Piqaqqa qanuriniinik tapkua atuqtatit tapkua ikajungniaqtamnun ilingnun? ”

5. “ Mihigimavit akhuuqhapkaqtaunirmun uukturiami? Hunat angirutigijatit qingidjutigijatiluuniin? ”

6. “ Atuliruvin qanurinirmik humi higaaqlungnik tunijaujut ilingnun, qanuriliuniaqqit itquumanikkut ilingnun ukpirijarnunlu? ”

# UBLUQ TAMAAT HULIDJUTIT TAPKUA AALANGUUTIJUT

**Havangniq ukpirinirmun atadjutinunlu atuqtaungituq qilamik. Munarittiaqhimajat ubluq tamaat. Hapkua mikijut, ihuaqtut hulidjutit ikajuutaujut hakugikhijuumirnirmun ilauqatigiigutit uvalu ajungnaitqijauniaqtuq uqautigijaangani hunanik imaatun higaaqlungnik humi ikaarnira qaikpat.**

## Ataqatigiingnikkut

Ilihimalugit inmi ilanatik. Havaqatigiiktumik hulidjutinun. Talvungaulutit.

## Uqaqhimaaqlutit

Angmaumajumik inmi apirhuutainun ukualu uqautiginikkut. Ilihimapkaqlugit talvaniitutit ikajuriarni.

## Nakuunikkut Aulahimaaqlutit

Nan'ngarilugit inuhiringnikkut pijakhat. Qukluumahimaitumik tuhaagaluaruvin hunanik quviagingitarnik.

## Ihuaqtumik Tautuktaulutit

Aturuvin higaaqlungmik taangaqnikluuniin, niriuklutit tuqhulauqtaunirmun (“Kihimi higaaruvinf higaaqlungmik/niuqaruvin taangamik!”). Itqaumalugit ilvit aangajaarnaqtunik atungnirit. Ikajuutauniaqtuq ihumagilugit huuq atungnirit uvalu una hulaqutigijauliqtuq tapkununga avatingniitunun. Uqaqlutit angmaumanikkut inuuringnikkut pidjutigijaangani ihumaaluutit.

## Ikajuqlugit Inmi Ajuqhautikkut Ajuitatik

Higaaqlungnik atuqtaugumi mihingnautinun nakuuhinirmun uvaluuniin pidjutiginirmun ihumaaluutit, qiniqhialutit ahiagut atautimun imaatun titiraujarnikkut, atuqtuujakkut, ulapqidjutikkut hulidjutiluuniin imaatun maniqamungaunirmun, paungaqtaqnirmun, mirhungnirmun, haunaujarnirmun anguniarnirmun iqalukhiunirmunluuniin..

Uqaqatigiingniq mikhaanun higaaqluit, aalat inuuhirmun pijakhat, nakuuqpiangitkaluaqhutik - ihariagijaqaqtut iquhimaitumik piqpiarnikkullu.

Piqpaguhungnikkut inirniuniq naunaijautaa upautinirmun qilamiuqhimaitumik, angmaumajumik-uumat, iquhimaitumiklu. Taimailiuruvin, kinaulirniaqtutit ukpirijaunikkut higaaqluinaungitut, kihimi mikhaanun qujaginaq.

# MIKHIJUUMIRUTIJUQ QAJANGNAUTINUN HIGAAQLUNGNIK ATUNGNIRMUN

**19+** **Nunavunmi, imatukhaujutit 19nik ukiuqaqlutit niuvirianrni aturiarni higaaqlungnik.**

Inulramiit qaniturijatit atuqqata higaaqlungnik, hamma ilangit hunat pijaaqtait ikiklijuumirnirmun hulaqutit inmi inuuhirmingnun.

- **Kinguvaqtilugit kihimi qaritat pivalliakpat (imaa ukiuqalirumi 25mik).**
- **Ilihimalugit higaaqniq higaaqlungnik hivuuranarniaqtuq puvangnun. Uuktuqlugit aalat havauhikhat uvalu ilihimalugit qajangnautait.**
- **Atuqtailivaklugit ublutigut uvaluuniin haniagut-ublut atungnirit.**
- **Ilumut hiluqpalaaruiqlugit uvaluuniin ilunmun aniqhaakhimakhaaruiqlugit.**
- **Akhuvalaaq aktilaanganik uvaluuniin higaaqluit avatqumajuqaqtut amigaitqiamik 10%mik THCmik.**
- **Atuqtaililugit havaktauhimajut (inuup-havakhimajit) higaaqluit hunat hivuuranarniarmata uvalu akhut anginirhakkut qajangnautiqarmata.**
- **Ukuanginait atuqlugit higaaqluit maligakkut niuvaavingnin. Maligakuuqhimajut hunat uuktuqtauhimajut, naunaitkuhiqhimajut, uvalu maligakuuqhimajut ikajuutikhat mikhijuumirnirmun inuuhirmun ukualu qajangnautikkut qajangnautinun.**

Inulramiq aturumi higaaqlungnik pidjutigijaangani ihumaaluutit tuquffihungnirmunluuniin, ihumagilugu ikajuqlugu atapkaliqlugu pitquhikkut hulidjutinun, ilainun, nunallaamilu ikajuqtinun. Mihuqluni, hungaudjiluni, anguniaqluni, uvalu maniqamiilukaaqluni akhuuharnirmun inuuhiqattiarnirmun mahulingainirmunlu.

## Aalakiit Qanuriliurutit Atungnirmun Aangajaarnaqtunik pidjutiqaqtuq Aalakiinik Qajangnautinik

- **Uuktungniq atauhirmik** naunaijautigingitaa ajuqhautiqangituq. Akhuurutigilugu atuqtailiniq higaaqlungnik pilugillu qajangnaitqiat pijakhat.
- **Imaangugaluaq qakunguraikpat higaaqlungnik atungniq** hulaqutauniaqtuq ihumamun aanniaqtailinirmun. Uqautigilugit qanuqtut mikhijuumirutikhait qajangnautit, imaatun taangaqtuqtailinirmun aturumi higaaqlungnik aqungiluni aangajaarumi.
- **Atuinarnirmun unaluuniin ubluni higaaqlungnik atungniq** naunaijautaujuq tapkua kinaliqaak atuqtuq pidjutigijaangini ihumaaluutit ukualuuniin aalat ajuqhautit. Angiklijuumirutilunilu qajangnautinik ipiralainirmun ihumamunlu idjuhianun ajuqhautinik.
- **Hiluqtaqniq higaaqlungnik** imaatun ituq higaaqnirmun higaanik. Qajangnautiqaqtuq. Anginirharmik-THCmik hunat pidjutiqaqtut ihumaalungnirmik, ihumaklirnirmun aanniaqvingmungarnirmunlu.

## Naunaijautait Tapku Inulramiit Inuit Ajuqhaqtut

- Angijuq aalanguqtirutit hiningniinun, nirinirmun, idjuhirmun, ukualuuniin ilananun.
- Ilaminiitungnaiqluni ukualuuniin aliagijait hulidjutit.
- Ajuqhaliqlutik iliharvingmi havaamiluuniin.
- Atuinalirniq, uvaluuniin ajuqhaliqluni nutqariaminik.
- Atukkiinaliqluni maningmik uvaluuniin iiraqtuinaliqluni humungaunirmun.

Hapkua naunaijautit naunaijautigingitait aangajaarnaqtunik atungnirmun ihumaaluutinik, kihimi munarijakhat, imaaluaq humi atuliqqata atautimut.

## Ipiralainiq Atulirniaqtuq

Inulramiit iliturilimaitut qanuqtut higaaqluit hulaqutigiliqtait kihimi taimaaqtirahualirumik uvalu taimaalimaiqhutik. Ikajuutit ukualu maligahat aanniaqtailinirmun ajuittiaqhimajunin ikajuutauniaqtut inulramirnun kitut higaaqluarumajugnainirmun taimaaqlutikluuniin.

# IKAJUQTAUNIQ UKUALU IKAJUUTIT

Higaaqlungmik atungnirit hulaqutaulirumik kimuli ihumamun aanniaqtailinirmun, inuuhiqattiarnirmun ilauqatigiingnirmunluuniin, piqaqtuq amigaitunik ikajuutikhanik ikajuqtikhaqaqtutit.

- Uqaqatigilugit munaqhitkut.
- Uqaqatigilugit ukpirijatit Iningnikhat, ilatit uvalu ilanatit.
- Hivajarlugu Nunavut Higaaruirumajunut hivajaktakhaq uvani **1-866-368-7848** hiamitilimaitut ikajutit uqaudjinin Inuktitut, Qablunaatut, Inuinnaqtun Uivitituluuniin.
- Naqitautigilugit NUQUITS 123456 ikajuutikhanun ikajuutikharniklu.
- Pulaarlugu Facebook.com/NuQuits.
- Takulugu **nuquits.ca/fr**



*Hunanik ilihimajatin*
**HIGAARLUKKUT**
*ikajuutilik!*

nuquits.ca

NUQUITS.CA
1·866·368·7848

Nunavut